

[Eva Gredal.]

skaffes responsa om denne undervisningspligt fra forældrenes side, og så lægges der penge på bordet fra politikernes, fra regeringens side med besked om at få en plan for udbygningen af træningsskolerne. Jeg vil godt spørge: hvor bliver disse planer af? Hvornår kommer sagen til finansudvalget? Pengene er der, og jeg kan ikke acceptere, at man fra ansvarlig side spørger: hvor bliver undervisningen af for åndssvage børn og unge, og jeg vil henstille til ministeren, at sagen om træningsskolerne eller specialskolerne, eller hvad de skal hedde i fremtiden, nu kommer frem på bordet i finansudvalget.

Jeg har omtalt forskellige udtalelser fra forskellige grupper ved åndssvageforsorgen; det skyldes, at mange af disse udtalelser er med til at forvrænge billedet af den situation, åndssvageforsorgen er i, og jeg vil godt hertil føje den senere tids oplysninger, bl.a. i pressen, om øget medicinforbrug, øget brug af fiksering af patienter, ophør af spisetræning og så videre. Jeg har haft lejlighed til at gennemgå nogle af de ting, der er oplyst, og det er ikke for meget sagt — jeg hørte også, ministeren sagde det — at det, man har kunnet konstatere, har vist sig at være mildest talt vildt overdrevet. Hvad opnår man så ved dette? Jo, man opnår, at forældre og pårørende bliver urolige og også forvirrede, for hvad skal de i realiteten tro?

Jeg vil meget gerne så stærkt, som det er mig muligt, slå fast, at åndssvageforsorgen er til for de åndssvage og alene for dem. Af hensyn til dem skal vi gøre vores alleryderste for, at forsorgen bliver så god som muligt og så rigtig som muligt. Jeg appellerer derfor til de forskellige faggrupper om alene at have dette for øje, når der opstilles krav til forsorgen.

Hvad ønsker vi der skal ske med åndssvageforsorgen i dag? Der er fortsat mange ting, som lader meget tilbage at ønske inden for åndssvageforsorgen; det ved jeg så godt som nogen anden. Jeg har været ude at se en hel del af tingene. Jeg behøver blot at nævne én ting: Ebberødgårdsstore sovesale med 20 elever. Jeg vil gerne spørge ministeren, også for at holde mig til en konkret ting: hvilke planer har ministeren modtaget fra de embedsmænd, hvorunder forsorgen sorterer — jeg tænker her på socialstyrelsen

— med hensyn til Ebberødgård, og er det planer, der kan gennemføres?

Jeg spurgte også før til træningsskolerne, og jeg ved meget vel, at det kan være svært at svare på for en minister, der er så forholdsvis ny, men jeg vil godt hjælpe en lille smule på vej, og jeg vil godt selv udtrykke en vis utryghed over for planlægningen med hensyn til åndssvageforsorgen.

Jeg mener, vi her står ved et af åndssvageforsorgens hovedproblemer. Der er blevet fostret mange ideer, men få i forhold hertil er ført ud i livet; det skyldes ikke altid politikerne, men vi er jo et meget let bytte på en måde.

Der er rejst mange forhåbninger og mange forventninger hos pårørende. Den trykte PP II giver os godt nok nogle tal, men jeg vil ikke kalde dem for planlægning; først i dag kl. 10 har vi jo modtaget et fortryk om perspektiver og tendenser i den sociale sektor, så jeg skal ikke kunne gå nærmere ind på, hvad der står i den.

Men jeg tror, at vi her og nu skal gøre os klart, hvad vi ønsker af forsorgen. Jeg har aldrig selv yndet udtrykket sund fornuft, men her vil jeg gerne for en gangs skyld alligevel bruge det. Mit kendskab til, mine samtaler med, pårørende, med folk i arbejdet, siger mig, at det nok må være nødvendigt nu at træffe beslutninger om, hvad der skal ske, og jeg skal prøve på så kort som muligt at summere op, hvad jeg forestiller mig er det vigtigste for øjeblikket.

Den eksterne forsorg skal fortsat udbygges. Der er stadig mange mennesker på vores store institutioner, som kan komme ud i ekstern forsorg, men jeg mener, at man først og fremmest må lægge vægt på at finde frem til nogle bomuligheder for klienterne, få bygget pensionater, beskyttede boliger og kollektivboliger, så vi får gode muligheder for dem ude. Det har jo f.eks. ikke så megen mening med de mange værksteder, hvis der ikke er mulighed for klienterne for at bo uden for institutionerne.

Må jeg så samtidig foreslå ministeren, at vi får opfattet pensionaterne, der ligger uden for institutionerne, som ekstern forsorg og ikke som intern forsorg. Det vil bl.a. betyde, at de klienter, der er på pensionaterne, kan få tildelt invalidepension og dermed være med til at betale for deres ophold